

KLUBSKO ▶ Pred zaprtimi vrati Shoto kluba, Močvare in kmalu tudi tovarne Rog

Nova moda: zapiranje klubov

Praznovanje rojstnega dne Radia Študent minuli konec tedna v ljubljanski tovarni Rog ni minilo le v slavju nekomercialne radijske postaje, ampak tudi v podpori skvotu sredi Ljubljane. Ukinjanje prostorov drugačne kulture, kar smo pred pol leta doživeli tudi v Istri z zaprtjem izolskega Shoto kluba, pa ni modno le v Sloveniji. V nedeljo je vrata zaprl tudi zagrebški Klub Močvara.

Klub Močvara ni bil le kulturna sfera zagrebških alternativcev, pač pa so tam nastopali tudi slovenski glasbeniki, zato je brisanje Močvare prizadelo tudi našo glasbeno sceno. Zagrebški aktivisti so se po devetih letih delovanja naveličali praznih pogovorov z lastnikom prostora, mestom Zagreb, s katerim so zaman skušali skleniti pogodbo o uporabi prostora. Zaprtju so pečat minulo nedeljo vtisnili reški rockerji **Let 3**, Močvara pa je svojo spletno stran sklenila z napisom *Konec*.

Svoboden dih Roga

Kdaj bo konec pestrega in avtonomnega delovanja mavrice najrazličnejših skupin in posameznikov v tovarni Rog, še ni znano. Ljud-

je, ki so Rog zasedli pred dvema letoma, so prepričani, da je bilo njihovo dejanje legitimno in utemeljeno. Kot pišejo na spletni strani Roga, ga je "spodbudila ljubljanska mestna oblast s svojo pridobitniško mentaliteto, slabim gospodarjenjem in nekorektnimi odnosi do naše iniciative." Ljubljanska mestna oblast bi rada na tem 7000 kvadratnih metrov velikem območju zgradila center sodobnih umetnosti, ki pa bo pokopal dosedanje neformalno in zato toliko bolj svobodomiselnost delovanje. V razkošju Roga so se minuli vikend sprostil in občinstvu podarili akord ali dva kantavtor **Nebojša Pop Tasić** ter skupine **Automassage** iz Gornje Radgone, **Bas, boben in ananas** iz Lendave in

istrski dvojec **Dance Mamblita**. Kako na izginjanje prostorov drugačnosti gleda **Tomaž Zaniuk**, odgovorni urednik RŠ: "Radio Študent že 39. let podpira drugačno in ga ni strah drugačnosti, zato nam je bilo izredno pomembno, da rojstni dan obeležimo v Rogu in tako podpremo prostor in tiste, ki v njem delujejo. Naslednje leto tu verjetno ne bomo mogli več slaviti. Župan Zoran Janković je odločen mož in če se je odločil, da bo gradil, bo tudi gradil. Verjetno pa ne bomo več mogli govoriti o samoniklem avtonomnem kulturnem središču."

Seveda se niti RŠ ne more izogniti novim družbenim razmeram. "Soočamo se z vse večjo komercializacijo in banalizacijo estetike, s tem, da se ta država premika nekam v desno in da se zvišujejo sankcije, zaporne kazni, ki pa na daljši rok ne bodo dale rezultatov in zaradi katerih se bomo tolkli po glavi. Morda je posledica tega tudi silen porast mlade neonacistične slovenske mladine, ki ga zaznavamo zadnje čase. Soočamo se z vse večjo komercializacijo in moramo se tržno obnašati, vendar ne za ceno razprodaje programa, ampak za njegov obstoj." O tem, ali prostore avtonomnih con sploh čaka dolgo življenje, pa Zaniuk pravi: "V vsaki družbi bo vedno obstajalo določeno število ljudi, ki bodo avtonomni. Če se nekaj zatre, se odpre polje, da - kot bi rekel Mao - vzcveti tisoč novih cvetov."

Rahljanje enoumja

Luka Zagoričnik, glasbeni urednik RŠ, je na lastni koži že kot voditelj *Sobotne noči* doživel brisanje mladinske kulture. "Glede na moje izkušnje in preteklost bi se zdelo, da je vzpostavljanje, rušenje in ponovno vzpostavljanje mladinske kulture normalen proces. Vendar to ni dobro, saj se tako ne ustvari nobena kontinuiteta in se centri mladinske kulture ne morejo dobro umestiti v okolje, razviti svoje identitete in prepoznavnosti. Mladinski klubi pa so, žal, tudi sami krivi za takšen potek dogodkov, saj ne vlagajo dovolj v lasten program, ki je bistven. Zagotovo je lokalna in državna politika do mladinske subkulture precej mačehovska in graje vredna. Zato pa smo danes prisiljeni odpirati avtonomne cone in manjše entitete, ki - ne nujno združene - lahko pripomorejo, da splošno družbeno enoumje vsaj malo razrahljamo in da sami sebi damo prostor dru-

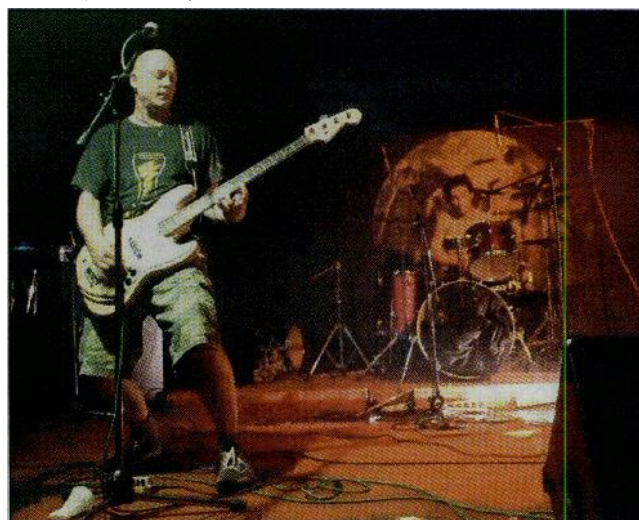
gačnosti."

Prazen boj

Po zaprtju izolskega Shoto kluba je marsikaj drugače tudi za njegove aktiviste.

Aljoši Misleju je med različnimi oblikami podpore Shoto klubu najbolj všeč komentar skupine **Psycho-Path** - Free Shoto (Svoboden Shoto). Mislej ne vidi razloga, zakaj bi morali zamenjati lokacijo, na kateri so delovali. "Izolska mladina ima tisto okolje za svoje. Mi se ne borimo za klub, temveč za prostor. Vse preveč udobno je nezaželeno mladino spraviti v rezervat in ji z nekaj praznimi obljubami zavezati usta. S tem, ko zaprejo vse prostore za mlade, ki si ne želijo pop kulturnih dogodkov, jih samo mečejo v stanje apatije."

ALENKA PENJAK

Dance Mamblita so igrali v slavje Radia Študent